

Andrzej Szafulski

"W kręgu wartości chrześcijańskich : wybór artykułów", Alojzy Marcol, Opole 2006 : [recenzja]

Wrocławski Przegląd Teologiczny 14/2, 314-315

2006

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Ks. Alojzy Marcol, *W kręgu wartości chrześcijańskich. Wybór artykułów*, Opole 2006, Opolska Biblioteka Teologiczna 90, ss. 719

Znajomość historii teologii moralnej ułatwia nie tylko zrozumienie jej obecnego stanu, ale także pozwala zdobyć ogólną wizję rozwoju myśli moralnej, powstawania pojęć, rodzenia się idei i przyjmowania jej w praktyce życia chrześcijańskiego. Pamiętać trzeba, że tworzenie się poglądów dokonuje się w długotrwałym procesie, zachodzącym w kontekście ściśle określonych uwarunkowań historycznych. Dlatego też dobrym zwyczajem staje się publikowanie prac, zbierających teksty jednego autora, które były już wcześniej drukowane w różnych wydawnictwach. Jest to inicjatywa szczególnie cenna, gdy dotyczy czyjegoś wieloletniego dorobku. Staje się wtedy swoistym przewodnikiem naukowym po rozległych obszarach wiedzy, będącej efektem długiej i rzetelnej pracy badawczej uczonego. Zyskuje on dodatkowego walory, jeśli przygotowany jest przez samego autora publikowanych tekstów. Istnieje wtedy gwarancja, że teksty wybrane do druku uporządkowane są według klucza trafnie wskazującego podstawowe nurty zainteresowań naukowych autora, a ponadto są rzeczywiście reprezentatywne dla określonego nurtu badawczego.

Przykładem takiej publikacji jest książka autorstwa ks. prof. dr. hab. Alojzego Marcola, zatytułowana *W kręgu wartości chrześcijańskich*, a wydanej przez Wydział Teologiczny Uniwersytetu Opolskiego z okazji 75. rocznicy urodzin Autora, który zajmuje się naukowo teologią od początku lat sześćdziesiątych, specjalizując się w teologii moralnej, a zwłaszcza w teologii moralnej fundamentalnej i bioetyce. Jest cenionym przez studentów dydaktykiem zarówno jako wykładowca, jak i promotor licznych prac magisterskich i doktorskich. Dostojny Jubilat dwadzieścia lat pracy naukowej łączył z funkcjami administracyjnymi i wychowawczymi w Wyższym Seminarium Duchownym Śląska Opolskiego w Nysie. W roku 1983 związał się z Akademią Teologii Katolickiej w Warszawie. Tam uzyskał habilitację i tytuł profesorski. Od momentu powstania Uniwersytetu Opolskiego w roku 1994 przeszedł na Wydział Teologiczny tegoż Uniwersytetu i współpracuje z nim do dziś, promując kolejnych doktorów.

Trzeba podkreślić i to, że równoległe prowadzenie dydaktyki i badań naukowych przynosi w przypadku ks. prof. A. Marcola bardzo pozytywne rezultaty. Studenci, słuchając jego wykładów, wprowadzani są w najnowsze osiągnięcia naukowe i aktualne dyskusje uczonych w najbardziej palących kwestiach teologicznomoralnych i etycznych. Z kolei pisane przez Księdza Profesora teksty, będące efektem prowadzonych badań, choć docieklive i wnikające z wielką kompetencją w najtrudniejsze zagadnienia, noszą znamiona klarownego wykla-

du, cechującego się precyzją wypowiedzi, logicznością wywodu i przekonującą argumentacją (T. Dola).

Od lat sześćdziesiątych do dnia dzisiejszego, w okresie bezpośrednio dostępnym doświadczeniu autora, czyli w okresie jego pracy naukowej, dokonały się i nadal zachodzą wielkie przemiany w świecie, a także wśród ludzi. Zmieniają się warunki życia. Obserwujemy gwałtowny postęp nauki, techniki, medycyny. Wszystko to wywiera głęboki wpływ na umysłowość i obyczaje ludzkie. Środki społecznego przekazu nie tylko informują o wydarzeniach i osiągnięciach, ale również sterują myśleniem mas w kierunku uznawanym w danej chwili za pożądany, choć dzieje się to nieraz wbrew utrwalonym przekonaniom i wartościom. W tym zmieniającym się świecie rodzi się wiele nie tylko nowych rzeczy, ale również nowych problemów, trudności, niepokojów. Tym samym wzrasta zapotrzebowanie na pogłębioną refleksję, na studia dotyczące aktualnych problemów moralnych.

Odpowiedzią na to zapotrzebowanie jest przygotowany przez Księdza Profesora tom studiów i szkiców dotyczących problematyki etycznej w różnych jej przedziałach. Zagadnieniom fundamentalnym w etyce chrześcijańskiej poświęcony jest pierwszy segment opracowania (ss. 15-103). Część druga wiąże się z odnową teologii moralnej w XX wieku (ss. 107-182). Część trzecia nawiązuje do renesansu cnoty i zatytułowany jest: *Odkryć na nowo cnotę* (s. 185-258). Dział czwarty skupia się na życiu ludzkim (s. 261-323). Piąta część zawiera refleksje dotyczące części moralnej *Katechizmu Kościoła Katolickiego* i pytanie „Cóż mamy czynić? Dział szósty prowadzi czytelnika w regiony społeczno-polityczne i porusza zagadnienia z zakresu etyki politycznej (s. 455-552). Ostatnia, siódma, część nawiązuje do znaczących postaci, którym autor poświęcił pisemny wyraz uznania i szacunku z myślą, że *exempla trahunt* (s. 555-715).

W ręce czytelnika został zatem oddany szczególnie tom studiów w nadziei, że naświetli on przynajmniej niektóre ważne problemy moralne i pozwoli czytelnikowi wejść w krąg dyskusji teologicznomoralnych i etycznych toczonych w ostatnich dziesięcioleciach. Naświetlenie to z pewnością będzie interesujące i pożyteczne nie tylko dla teologów, ale także dla każdego, komu bliskie są problemy i dylematy moralne współczesnego człowieka.

Trzeba zatem dziękować Księdzu Profesorowi za to, że podjął się trudu wyboru i tematycznego usystematyzowania prac, będących odzwierciedleniem, jak to pisze w słowie wstępnym do książki dziekan Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego prof. dr hab. T. Dola, jego poszukiwań badawczych prowadzonych w ciągu czterdziestu pięciu lat. Godzi się także życzyć Dostojnemu Księdzu Jubilatowi wielu jeszcze lat aktywnej pracy na polu naukowym, a także duszpasterskim. Książę Profesor A. Marcol jest bowiem nie tylko cenionym prelegentem, ale także kaznodzieją.

ks. Andrzej Szafuński